

**“AZƏRBAYCAN SƏNAYE SİĞORTA”  
AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ**

**31 DEKABR 2018-CI İL TARIXİNƏ**

**MALİYYƏ HESABATLARI  
VƏ “İQTİSADÇI AUDİT” MMC-NİN  
AUDİTOR RƏYİ**

## "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC

### 31 DEKABR 2018-ci İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ ÜZRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

Rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında hesabat "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC -nın (bundan sonra "Cəmiyyət" adlandırılacaqdır) ilkin maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına əsasən hazırlanması ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyatını müstəqil auditorların məsuliyyətindən fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik 31 dekabr 2018-ci il tarixə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyatini, əməliyyatlarını və həmin tarixə bitən il üzrə balans, mənfəət və zarar, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişikliklər barədə hesabatları düzgün əks etdirən və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının tələblərinə uyğun ilkin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

**Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən Cəmiyyətin rəhbərliyi aşağıdakılara cavabdehdir:**

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsi və onun ardıcıl tətbiqinə;
- Ədalətli və düzgün qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;
- Ilkin maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və izahı verilmiş hər hansı mühüm kənarlaşmaların BAS -nın tələblərinə uyğunluğuna;
- Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının hesablaşma metodu və fəaliyyəti fasılısızlıq prinsipi əsasında hazırlanmasına;
- Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı əsas keyfiyyət xüsusiyyətlərinin, o cümlədən şəffaflıq (aydınlıq), münasiblik, əhəmiyyətlilik, etibarlılıq, düzgün təqdimat, mahiyətin formadan üstünlüyü, neytrallıq, ehtiyatlılıq, tamlıq, ardıcılıq və anlaşıqlıq müqayisəlilik xüsusiyyətlərinin nəzərə alınmasına.

**Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:**

- Cəmiyyətdə effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin tətbiqinə və məlumatların saxlanılmasına;
- Cəmiyyətin maliyyə vəziyyatini hər zaman dəqiq açıqlayan və Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının BAS-nın tələblərinə uyğun olduğunu təminat veren mühasibat yazılışlarının hər zaman dəqiq və düzgün saxlanılmasına;
- Mühasibat yazılışlarının Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühasibat uçotu qaydalarına uyğun aparılmasına;
- Cəmiyyətin aktivlərinin təhlükəsizliyi üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə;
- Saxtakarlıq hallarının, digər sohv və pozuntuların illəyyan edilməsinə və qarşısının alınmasına.

"Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC -nın 31 dekabr 2018-ci il tarixə bitən il üzrə maliyyə hesabatları Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

İdarə Heyətinin sədri:



Babayev Kamran Haciqulu oğlu

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva

Sifarişçi: «Azərbaycan Sənaye Siğorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

*Tarix: 11.03.2019*

*2018-ci –ci ilin maliyyə – təsərrüfat fəaliyyətinin auditinin keçirilməsinin strategiyası və planlaşdırılması barədə*

**MƏRAMNAMƏ**

01.	Sifarişçi haqqında məlumat	2
02.	Auditorla sifarişçinin münasibətləri	2
03.	Auditin predmeti və məqsədi	2
04.	Nümayəndəliyin debitor və kreditorları	2
05.	Xarici mühit	3
06.	Daxili nəzarət	3
07.	Mühasibat uçotunun aparılma qaydaları və hesabatların analiz	3
08.	Məxsusi riskin analizi	3
09.	Nümayəndəliyin fəaliyyətinin fasılısızlığı	3
10.	Audit yoxlamasının kritik obyektləri	3
11.	Audit yoxlamasının əhəmiyyətli obyektləri	4
12.	Auditin aparılması	4
13.	Audit xidmətinin dəyəri	4
14.	Hesabat dövrü və yoxlama müddəti	5

Bu məramnamə 31 dekabr 2018-jı il tarixdək dövrü əhatə edən təsərrüfat fəaliyyətini eks etdirən maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasının əsas vəzifə və istiqamətlərini müəyyənləşdirir. Audit 01.03.2019-cu il tarixli müqaviləyə əsasən aparılıcaqdır.

### 1. Sifarişçi haqqında məlumat.

Cəmiyyətin əsas fəaliyyətini siğorta, təkrar siğorta və siğorta qanunvericiliyində yot verilən digər fəaliyyətlər təşkil edir. Cəmiyyət əsas fəaliyyət növünü 02 aprel 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş № 000626 sayılı qeydiyyata alınmış müddətsiz lisenziya əsasında həyata keçirir.

31.12.2018-ci il tarixinə cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı 11 000 000,00 (on bir milyon) olmaqla, təsisçilərin nizamnamə fondundakı payları aşağıdakı kimi olmuşdur:

"Investment Kompani" MMC -75%

"Azərbaycan Sənaye Bankı" ASC- 25%

Cəmiyyətin təşkilatlı-hüquqi forması açıq tipli sahimdar cəmiyyətdir.

28 iyun 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi Dövlət Siğorta Nəzarəti Xidməti tərəfindən, "İcbari Siğortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.4-cü maddəsinə əsasən "Azərbaycan Sənaye Siğorta" ASC-ya aşağıdakı icbari siğorta növləri üzrə fəaliyyət göstərilməsinə icazə verilmişdir.

Daşınmaz əmlakin icbari siğortası;

Daşınmaz əmlakin istismarı ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari siğortası

Avtoməqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari siğortası

2.Cəmiyyətin hüquqi ünvani: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Zərifə Əliyeva ev 3,  
Cəmiyyətin bank rekvizitləri aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan Sənaye Bankı ASC Park Bulvar Filialı Kod:503091

M/H: AZ12NABZ01350100000000016944

H/H №: AZ46CAPN00000000001611600306

### 3. Auditin predmeti və məqsədi.

3.1. Cəmiyyətin maliyyə – təsərrüfat fəaliyyətinin audit yoxlaması hesabat dövrünün sonuna 31.12.2018 tarixinə aparılacaq, Azərbaycan Respublikasında mühasibat uçotunun aparılmasını tənzimləyən normativ və qanunverici aktlara əsasən hazırlanmış mühasibat hesabatlarında göstərilən qalıqlann və maliyyə nəticələrinin düzgünlüyü və mötəbərliyi yoxlanılacaqdır.

3.2. Audit yoxlaması bitdikdən sonra təqdim edilən auditor rayı Cəmiyyətin sahmdarları, Cəmiyyətin fəaliyyətində marağı olan tərəflər üçündür.

3.2. Cəmiyyətin maliyyə təsərrüfat fəaliyyətinin eks etdirən hesabatların tərtibatında istifadə olunan ilkin sənədlər və mühasibat registrleri, auditə ayrılmış vaxtin məhdud olduğu səbəbindən mənim tərəfimdən hazırlanmış testlərə əsasən seçmə yolla yoxlanılacaqdır.

#### **4. Cəmiyyətin debitor və kreditorları.**

4.1. Cəmiyyətəldiği pul vəsaitlərinə görə baş ofislə hesablaşma aparır. Baş ofisdən alınan vəsaitlər Azərbaycan manatı ilə alınır.

4.2. Cəmiyyətin apardığı digər hesablaşma əməliyyatları öz xərcləri və öhdəlikləri üzərində aparılır.

4.3. Aparılmış hesablaşma əməliyyatləri arasında cəmiyyətin cari təlabatının ödənilməsinə yönəldilmiş əməliyyatlar da vardır.

4.4. Cəmiyyət fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq bütçə və büdcədən kənar fondlarla hesablaşmalar aparır.

#### **5. Xarici mühit.**

5.1. Cəmiyyətdə auditin keçirilməsinə görə xarici amillərdən asılı olan aşağıdakı risklər ola bilər.

5.1.3. Azərbaycan Respublikasında qüvvədə olan qanunverici sənədlərdə və normativ aktlarda dəyişiklik edilən və bu dəyişikliklərin Cəmiyyətin maliyyə - təsərrüfat fəaliyyətinə mənfi təsir göstərməsi

5.1.4. Fors major şəraitinin yaranması (təbii fəlakətlərin baş verməsi) səbəbindən Cəmiyyətin zərər dəyməsinə görə qarşıya qoyduğu məsələlərin həllində çətinliklərin yaranması.

5.1.3. Azərbaycan manatının xarici valyutaya olan məzənnəsinin aşağı düşməsi.

#### **6. Daxili nəzarət.**

6.2. Mühasibatlıq kompüterlərlə təmin edilmişdir. Kompüterlər ancaq ilkin sənədlərin hazırlanması və müxtəlif yazılmaların həyata keçirilməsi üçün istifadə edilir. Qeyd etmək lazımdır ki, təkcə əmək haqqının hesablanması komputer programında aparılır. Mühasibat uçotunun aparılmasında heç bir kompüter programından istifadə edilmir.

6.3. Nəzarət funksiyası formal olaraq mühasibatlıq həvalə edilmişdir. 2018-ci il ərzində Cəmiyyətdə heç bir inventarizasiya aparılmamışdır.

6.5. Cəmiyyətdə daxili nəzarət funksiyaları mühasibat üzərində olsa da, faktiki olaraq heç bir daxili nəzarət 2018-ci il ərzində həyata keçirilməmişdir.

#### **7. Mühasibat uçotunun aparılma qaydaları və hesabatların analizi.**

7.1. Nümayəndəlik öz fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq heç bir gəlir əldə etmir. Audit dövrü ərzində əldə ediləcək gəlir valyuta hesabında olan vəsaitlərin qəliğindən əmələ gələn məzənnə fərqi ola bilər ki, bu gəlir də digər gəlir kimi qiymətləndirilir.

7.2. 01.01.2018 – ci il tarixinə 31.12.2018-ci il dövriyyə cədvəli üzrə qəliqləri analiz edilmişdir.

## 8. Maxsus riskin analizi.

8.1. Daxili riskin qiymətləndirilməsi Sifarişçinin biznesinin xüsusiyyətləri və xarici mühitin nəzərə alınması, audit və mühasibat sahəsində biliklərimə, mühasiblərin işlərində tipik səhvərin buraxılmasına əsaslanaraq həyatə keçirilmişdir.

Hesabat göstəriciləri	Audit obyekti	Risk
Pul vəsaitləri	AR MUP	Orta
Debitor və kreditorlarla hesablaşmalar	AR MUP	Yüksək
Əsas vəsaitlər və kapital qoyuluşları	AR MUP	Yüksək
Ehtiyatlar, mal-material dəyərliləri	AR MUP	Yüksək
Əmək haqqı və sosial siğorta üzrə hesab.	AR MUP	Orta
Xərclər və məhsulun maya dəyəri	AR MUP	Yüksək
Görülülmüş işlər, məhsul satışı	AR MUP	Yüksək
Digər vəsaitlər	AR MUP	Orta
Maliyyə hesabatları	AR MUP	Yüksək

## 9. Audit yoxlamasının kritik obyektləri

Audit riski qiymətləndirildikdən sonra fikrincə nümayəndəliyin maliyyə - təsarrufat fəaliyyətində kritik obyektlər yoxdur.

## 10. Audit yoxlamasının əhəmiyyətli obyektləri

### 10.1. Əsas vəsaitlər

- Cəmiyyətin əsas vəsaitləri avtomobil, ofis avadanlığı və texnikasından ibarətdir. Audit dövründə əsas vəsaitlərin inventarizasiyası aparılacaq, onların mədaxil edilməsinin mühasibat uçotunda necə əks etdirilməsi yoxlanılacaq və ilkin mühasibat sənədləri ilə tutuşturulacaqdır. Əsas vəsaitlərin köhnəlməsinin qüvvədə olan normalara uyğunluğunun və onların ümumtəsarrufat xərclərində necə əks olunmanın və hesablanmış əmlak vergisinin düzgünüyü yoxlanılacaqdır.

### 10.2. Pul vəsaitləri

- Pul vəsailorinin auditı bank hesablarında və kassada olan vəsaitlərin hesabatlarda əks olunmasının, pul vəsaitlərin mədaxili və məxaricinin, kassa əməliyyatları üzrə sənədloşmələrin aparılmasının, valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqlərinin düzgünüyünün auditindən ibarət olacaqdır. Bundan başqa müsəkkil banklardan hesablarda olan qalıqların təsdiq olunması barədə arayışlar alınacaq, kassada olan nəğd pul qalığının inventarizasiyası aparılacaqdır.

### 10.3. Debitor və kreditorla hesablaşmalar

- Hesablaşma əməliyyatlarının auditı hesabat dövrünün sonuna qalıqların yoxlanılması, daha çox maddi əhəmiyyət kəsb edən qalıqlar üzrə ilkin sənədlərə əsasən aparılmış əməliyyatlarının düzgünüyünün mühasibat uçotunda necə əks etdirilməsi yoxlanılacaq, həmin təşkilatlardan qalıqların təsdiq olunması tələb olunacaqdır. Büdcə və büdcədənənər fondlarla apılmış əməliyyatlar başdan başa yoxlanılacaq. Aparılmış

əməliyyatların nöticələri ilkin sənədlərlə üzləşdiriləcəkdir. Əlavə dəyər vergisinin hesabatlarda necə əks etdirilməsinə xüsusi diqqət yetiriləcəkdir.

#### 10.4. Ümumtəsərrüfat xərcləri

- Ümumtəsərrüfat xərclərinin tərkibi nümayəndəliyin fəaliyyətində mühüm yer tutur. Mühəsibatlıdan xərclərin tərkibi barədə arayış alınacaqdır. Əmək haqqı, kommunal, bütçə ödənişləri və s xərclərin tərkibində daha çox maddi əhəmiyyət kəsb edən elementlər müəyyənləşdiriləcək, ilkin sənədlərlə üzləşdirilərək onların düzgünüyü yoxlanılacaqdır.

### 11. Auditin aparılması

Audit zamanı audit obyektlərinə fərdi yanaşma olacaq, analitik testlər tətbiq olunacaqdır. Testlər tətbiq olunan seçimlər audit riskinin dərəcəsinə əsasən müəyyənləşdiriləcəkdir.

### 12. Audit xidmətinin dəyəri

Audit aparılmasına görə audit xidmətinin dəyəri aşağıdakı kimi planlaşdırılmışdır.

Auditor	Sərf edilən vaxt	1 saatın dəyəri AZN	Auditin dəyəri AZN
Abbasov Çingiz	10	450.00	4500.00

**Manatla: dörd min beş yüz manat.**

### 14. Hesabat dövrü və yoxlama müddəti

14.1. Azərbaycan Respublikasının 31.12.2018-ci il üçün hesabatların təqdim etmə müddəti növbəti ilin son tarixi sayılır.

14.2. Audit başa çatdıqdan sonra cəmiyyətin gəlirləri və xərcləri barədə vergi bəyannaməsi mənim tərəfimdən təsdiq olunacaq və nümayəndəliyə maliyyə hesabatlarının mətəberliyi barədə auditor rə'yini təqdim ediləcəkdir.

14.3. Auditin sona çatma müddəti 11.03.2019-ci il tarixə kimi planlaşdırılır. Audit bitdikdən sonra 11.03.2019-cu il Azərbaycan Respublikasının mövəud qanunverici sənədlərinin tələblərinə audit standartlarına uyğun olaraq auditor hesabatı təqdim ediləcəkdir.

"İqtisadçı audit" MMC  
Direktor Auditor:



Abbasov Çingiz Abbas oğlu

## 31 dekabr 2018-ci il tarixinə Maliyyə vəziyyəti haqqında Hesabat (Mühasibat balansı)

	2018	2017
<b>I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR</b>	<b>811 528,53</b>	<b>653 663,43</b>
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	12288,75	11 522,84
Qeyri-maddi aktivlər	153 570,61	173 620,61
Təxirə salınmış vergi aktivləri	245 549,34	68 400,15
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri	-	-
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar	119,83	119,83
Sair aktivlər	400 000,00	400 000,00
<b>II. QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR</b>	<b>17 917 939,49</b>	<b>21 634 172,58</b>
Ehtiyatlar:		
Debitor borcları:	2 374 032,09	4 870 992,05
birbaşa sığorta üzrə	1 201 819,49	456 517,26
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə:	42 980,19	545,39
büdcə üzrə	671 738,80	841 996,35
iddia tələbləri üzrə	178 527,43	61 009,37
sair debitorlar	278 966,18	3 510 923,68
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:	13 838 355,74	15 861 580,18
hesablaşma hesabı	152 538,60	20 409,86
valyuta hesabı	362 917,14	307 356,62
depozit hesabları	13 322 900,00	15 533 813,70
<b>Qisamüddətli maliyyə aktivləri:</b>		
dövlət qiymətli kağızları		
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçılardan payı:	1 679 098,07	893 548,99
hayat sığortası sahəsi üzrə		
qeyri-hayat sığortası sahəsi üzrə	1 679 098,07	893 548,99
Sair qisamüddətli aktivlər:	23 747,99	5 345,76
galəcək hesabat dövrlərinin xərcləri	22 036,34	35,76
verilmiş avanslar	0,00	5 310,00
tahtal hesabları	1 711,65	
Sair aktivlər	2 705,60	2 705,60
<b>CƏMI AKTİVLƏR</b>	<b>18 729 468,02</b>	<b>22 287 836,01</b>

## KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR

	2018	2017
<b>I. KAPİTAL</b>	<b>11 521 984,47</b>	<b>16 693 911,01</b>
Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	11 000 000,00	11 000 000,00
<b>Böülüşdürülməmiş mənfəət (zərər)</b>	<b>521 984,47</b>	<b>5 693 911,01</b>
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	-2 171 926,54	141 491,49
Mənfəət (zərər) üzrə düzəlişlər	5 693 911,01	5 552 419,52
Elan edilmiş dividendlər	-3 000 000,00	
<b>II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR</b>	<b>6 120 196,52</b>	<b>4 673 532,58</b>
Sığorta ehtiyatları:	4 793 832,16	4 143 790,80
Həyat sığortası sahibi üzrə :		
Qeyri-həyat sığortası sahibi üzrə:	4 793 832,16	4 143 790,80
Qarışışalınma tədbirləri fondu	248 331,70	231 450,64
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	1 078 032,66	298 291,14
təkrarsığortaçı üzrə	1 078 032,66	298 291,14
təkrarsığortalı üzrə	-	-
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar	-	-
<b>III. QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR</b>	<b>1 087 287,03</b>	<b>920 392,42</b>
Kreditor borcları:	982 987,88	920 097,82
büdcə üzrə	78 993,71	1 180,08
əməyin ödənilməsi üzrə		
sosial sığorta və təminat üzrə	25,51	
asılı təşkilatlar üzrə		
digər məcburi ödanişlər üzrə	8 995,33	9 745,24
asılı təşkilatlar üzrə	93 201,92	93 201,92
sair kreditorlar	801 771,41	815 970,58
Sair qısa müddətli öhdəliklər:	104 004,55	-
Gələcək hesabat dövrünün galirləri	104 004,55	
Alınmış avanslar		
Sair öhdəliklər	294,60	294,60
<b>CƏMI ÖHDƏLİKLƏR</b>	<b>7 207 483,55</b>	<b>5 593 925,00</b>
<b>CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR</b>	<b>18 729 468,02</b>	<b>22 287 836,01</b>

Maliyyə hesabatları 11 mart 2019-cu il tarixdə Rəhbərlik tərafından təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır.

İdarə Heyətinin sədri:

Babayev Kamran

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva



## 31.12.2018-ci il tarixə MƏNFƏƏT VƏ (ZƏRƏRLƏR) HAQQINDA HESABAT

	2018	2017
<b>Gəlirlər</b>		
Əsas əməliyyat gəliri:	8 755 686,88	8 378 180,64
Birbaşa sığorta haqları üzrə	8 131 303,63	7 242 427,71
təkrarsıgorta üzrə təkrarlı sığorta haqları	265 097,43	705 081,48
sığorta ödənişlərində təkrarsıgortacıların payı üzrə	359 285,82	430 670,85
təkrarsıgortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzdaralar üzrə	135 507,72	275 346,20
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	277 194,76	155 062,52
İnvestisiya gəlirləri üzrə	163 205,62	87 879,44
Subroqasiya gəlirləri	160 208,06	1 280 580,20
Sair gəlirlər	9 491 803,04	10 177 048,40
<b>CƏMI GƏLİRLƏR</b>		
<b>Xərclər</b>		
Əsas əməliyyat xərcləri:	6 385 942,39	6 514 401,26
Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	2 862 543,12	3 710 911,27
Qaytarılan sığorta haqları üzrə	112 148,99	115 529,67
Tənzimləmə xərcləri	16 422,76	36 580,60
Təkrarsıgortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	3 377 946,46	2 637 487,90
Qarşıstalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	16 881,06	13 891,82
İşlərin aparılması xərcləri	1 869 070,36	1 909 518,26
Sair xərclər	3 408 716,83	1 611 637,39
<b>CƏMI XƏRCLƏR</b>	11 663 729,58	10 035 556,91
Maliyyə mənfəəti(zərəri)	-2 171 926,54	141 491,49
Vergiqoymadan əvvəl mənfəət(zərər)	-2 171 926,54	141 491,49
Hesabat dövründə xalis mənfəət(zərər)	-	-

Maliyyə hesabatları 11 mart 2019-cu il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdara Heyətinin sədri,

Babayev Kamran

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva



**31.12.2018-ci il tarixində bitən il üzrə Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Hesabatı****Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti**

	2018	2017
Yığılmış ümumi siğorta haqqları	7 395 699,04	7 292 963,68
Ötürülmüş siğorta haqqları, təkrarsığortaçının payı	-2 150 199,74	-2 163 965,01
Ümumi siğorta ödənişləri	-2 910 317,73	-3 605 626,00
Siğorta ödənişlərində təkrarsığortaçların payı	222 325,45	707 958,47
Alınmış mənfəət komissiyası	103 448,60	15 768,79
Ödənilmiş haqq və komissiyalar	-91 250,75	-83 336,82
İşçilər üzrə ödənilmiş xərclər	-772 238,56	-937 245,15
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər	-836 809,77	-747 562,52
Alınmış digər gəlir	56 582,53	52 147,86
Ödənilmiş digər məcburi ödəmələr	-469 367,17	-115 666,38
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis realizasiya olunmuş (zarərlər) gəlirlər	3 721,37	4 734,98
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-66 947,04	-23 500,00
<b>Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti:</b>	<b>484 646,23</b>	<b>387 201,94</b>

**Investisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətləri**

Alınmış faizlər şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları	172 365,28	170 599,18
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin satışından pul vəsaitlərinin daxilolmaları	26 560,00	13 753,00
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin əldə edilməsindən pul vəsaitlərinin xaricilmaları	-5 882,25	-8 000,00
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis realizasiya olunmuş (zarərlər) gəlirlər	-913,70	-490 874,90
<b>Investisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti</b>	<b>192 129,33</b>	<b>-314 522,72</b>

**Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti**

Borc şəklində alınmış məblələrdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları	-	730 000,00
Borc şəklində alınmış məblələrin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricilmaları	-	-730 000,00
Faiz şəklində pul vəsaitlərinin xaricilmaları	-	-23 360,00
Səhimlərin satışından daxil olmalar	-	3 104 100,00
Ödənilmiş dividendlər	-2 700 000,00	-
<b>Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti</b>	<b>-2 700 000,00</b>	<b>3 080 740,00</b>

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)	2 023 224,44	3 153 419,22
Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə olan məbləği	15 861 580,18	12 708 160,96
Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna olan məbləği	13 838 355,74	15 861 580,18

Maliyyə hesabatları 11 mart 2019-cu il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından  
imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri:



Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva Cavanşir qızı

**31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Səhmdar Kapitalında Dəyişikliklər Haqqında Hesabat**

	<u>Nizamnamə Kapitalı</u>	<u>Bölüşdürülməmiş Mənfəət (Zərər)</u>	<u>Cəmi</u>
<b>1 yanvar 2014-cü il tarixinə qəliq</b>	<b>11 000 000.00</b>	<b>-1 528 348.14</b>	<b>9 471 651.86</b>
<i>Səhmdar kapitalın dəyişməsi:</i>			
<i>Il üzrə xalis mənfəət/zərəri</i>			
<i>Dividentlər</i>			
<i>Hesabat dövrünün nəticəsi</i>		<b>-1 528 347.14</b>	<b>-1 528 347.14</b>
<i>Keçmiş illər üzrə bölüşdürüü. mən</i>		<b>5 657 404.18</b>	<b>5 657 404.18</b>
<i>Xalis dəyişmə</i>			
<b>31 dekabr 2015-ci il tarixinə qəliq</b>	<b>11 000 000.00</b>	<b>4 129 057.04</b>	<b>15 129 057.04</b>
<i>Səhmdar kapitalın dəyişməsi:</i>			
<i>Il üzrə xalis mənfəət/zərəri</i>			
<i>Dividentlər</i>			
<i>Hesabat dövrünün nəticəsi</i>		<b>1 734 931.84</b>	<b>1 734 931.84</b>
<i>Keçmiş illər üzrə bölüşdürüü. mən</i>		<b>3 845 804.29</b>	<b>3 845 804.29</b>
<i>Xalis dəyişmə</i>			
<b>31 dekabr 2016-ci il tarixinə qəliq</b>	<b>11 000 000.00</b>	<b>5 580 736.13</b>	<b>16 580 736.13</b>
<i>Səhmdar kapitalın dəyişməsi:</i>			
<i>Il üzrə xalis mənfəət/zərəri</i>			
<i>Dividentlər</i>			
<i>Hesabat dövrünün nəticəsi</i>		<b>141 491.49</b>	<b>141 491.49</b>
<i>Keçmiş illər üzrə bölüşdürüü. mən</i>		<b>5 552 419.52</b>	<b>5 552 419.52</b>
<i>Xalis dəyişmə</i>			
<b>31 dekabr 2017-ci il tarixinə qəliq</b>	<b>11 000 000.00</b>	<b>5 693 911.01</b>	<b>16 693 911.01</b>
<i>Səhmdar kapitalın dəyişməsi:</i>			
<i>Il üzrə xalis mənfəət/zərəri</i>			
<i>Dividentlər</i>		<b>-3 000 000.00</b>	<b>-3 000 000.00</b>
<i>Hesabat dövrünün nəticəsi</i>		<b>-2 171 926.54</b>	<b>-2 171 926.54</b>
<i>Keçmiş illər üzrə bölüşdürüü. mən.</i>			
<i>Xalis dəyişmə</i>		<b>5 693 911.01</b>	<b>5 693 911.01</b>
<b>31 dekabr 2018-ci il tarixinə qəliq</b>	<b>11 000 000.00</b>	<b>521 984,47</b>	<b>11 521 984,47</b>

Maliyyə hesabatları 11 mart 2019-cu il tarixdə rəhbərlik tərafından təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdara Heyətinin sədri:



Baş mühasib:

Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

Gülmira Quliyeva Cavanşir qızı

## 1: GİRİŞ

“İqtisadçı Audit” MMC-nin direktoru Auditor Abbasov Çingiz Abbas oğlunun ((ICAZƏ-AT/097 19.02.2019 -cu il) 24.08.2017-ci il tarixli SA/281 sayılı ICAZƏ (lisenziyaya) əsasən VÖEN 2001074751) Abbasov Çingiz Abbas oğlu ilə “Azərbaycan Sənaye Siğorta” ASC ilə (bundan sonra “Cəmiyyət” adlandırılacaq) ilə bağlanmış 01 mart 2019-cu il tarixli ÇA 19 sayılı müqaviləyə əsasən 01.01.2018-ci il tarixdən 31.12.2018-ci il tarixədək olan dövrün maliyyə təsərrüfat fəaliyyətini əks etdirən maliyyə hesabatlarının (31.12.2018-ci il tarixinə Maliyyə vəziyyəti haqqında, Mənfəət və zərərlər, Pul vəsaitlərinin hərəkəti və aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər haqqında hesabatların) auditini apardım.

Auditə 07 mart 2019-cu il tarixdə başlandı və 11 mart 2019-cu il tarixdə başa çatdı.

Audit ilə əhatə olunan dövr ərzində maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə aşağıdakı şəxslər cavabdehdirlər:

**İdarə Heyətinin sədri:** Babayev Kamran Hacıqulu oğlu

**Baş mühasib:** Gülmira Quliyeva Cavanşir qızı

Cəmiyyətin 31.12.2018-ci il tarixə bitmiş il üzrə maliyyə hesabatlarının auditü “İqtisadçı Audit” MMC-nin Direktoru Auditor Abbasov Çingiz Abbas oğlu tərəfindən aparılmışdır və ciddi çatışmazlıqlar aşkar edilməmişdir.

### Sifarişçi haqqında ümumi məlumat

Cəmiyyətin əsas fəaliyyətini siğorta, təkrar siğorta və siğorta qanunvericiliyində yol verilən digər fəaliyyətlər təşkil edir. Cəmiyyət əsas fəaliyyət növünü 02 aprel 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş № 000626 sayılı qeydiyyata alınmış müddətsiz lisenziya əsasında həyata keçirir.

*31.12.2018-ci il tarixinə cəmiyyətin Nizamnamə kapitalı 11 000 000,00 (on bir milyon) olmaqla, təsisçilərin nizamnamə fondundakı payları aşağıdakı kimi olmuşdur:*

“Investment Kompani” MMC -75%

“Azərbaycan Sənaye Bankı” ASC- 25%

Cəmiyyətin təşkilati-hüquqi forması açıq tipli səhmdar cəmiyyətdir.

28 iyun 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi Dövlət Siğorta Nazarəti-Xidməti tərəfindən, “İcbari Siğortalar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 4,4-cü maddəsinə əsasən “Azərbaycan Sənaye Siğorta” ASC-yə aşağıdakı icbari siğorta növləri üzrə fəaliyyət göstərilmasına icazə verilmişdir.

- ✓ Daşınmaz əmlakın icbari siğortası;
- ✓ Daşınmaz əmlakın istismarı ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari siğortası

- ✓ Avtonaqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari siğortası

Cəmiyyətin hüquqi ünvani: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Zərifə Əliyeva küçə 3.

Cəmiyyətin bank rekvizitləri aşağıdakılardır:

Azərbaycan Sənaye Bankı ASC Park Bulvar Filialı Kod:503091

M/H: AZ12NABZ01350100000000016944

H/H №: AZ46CAPN000000000001611600306

## 2. ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən iqtisadi işlahatlar maliyyə xidmətləri bazarının da genişlənməsi və inkişafına müsbət təsir göstərir. Müvafiq olaraq yerli qanunvericilik aktları da (vergi, gəmərük, siğorta və s.) müxtəlif əlavə və dəyişikliklərə məruz qalır. 25 dekabr 2007-ci il tarixində "Siğorta fəaliyyəti haqqında" yeni qanun qəbul olunmuş və həmin qanunun qüvvəyə minməsi ilə əlaqadər siğorta sahəsində münasibətləri tənzimləyən bir sıra normativ sənədlər (qaydalar) Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

## 3. TƏQDİMATIN ƏSASI

Cəmiyyət mühəsibat yazılışlarını Azərbaycanın siğorta və mühəsibat üçəti qaydaları əsasında aparır. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının siğorta və mühəsibat qaydaları əsasında hazırlanmış və zəruri düzəlişlər edilmişdir.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında hesabat tarixinə aktiv və öhdəliklərin qeyd olunmuş məbləğlərinə və hesabat dövründə gəlir və xərclərin qeydə alınmış məbləğlərinə təsir edə biləcək hesablamalardan istifadə olunur.

## ƏMƏLİYYAT VALYUTASI

Təqdim olunan maliyyə hesabatlarında əməliyyat valyutası Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

## 4. UÇOT SİYASƏTLƏRİ

Aşağıdakı uçot siyasətləri əsaslı surətdə əhəmiyyətli olan maddələrə müvafiq olaraq müəssisənin maliyyə hesabatlarında tətbiq edilmişdir.

## UÇOT METODU

Maliyyə hesabatları ilkin dəyər konsepsiyası əsasında hazırlanmışdır.

## ƏSAS ƏMƏLİYYAT GƏLIRI

Əsas əməliyyat gəliri hesablama metodu əsasında təmin və təminmə alıcı ilə müqavilənin bağlandığı andan başlanır.

## DIGƏR GƏLIRLƏR

Digər galirlar aidiyatı əməliyyatlar başa çatdıqda galırın kreditinə yazılır. Əməliyyat xərcləri və digər xərclər adətən mallar alındıqda və ya xidmətlər yerinə yetirildikdə hesablama metodu ilə qeyd olunur.

## PUL VƏSAITLƏRI VƏ EKVIVALENTLƏRI

Pul vəsaitləri – nağd pul vəsaitləri, bank hesablarında saxlanılan və təlabələr üzrə verilən pul vəsaitləridir.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri – ödəmə müddəti üç ünədək olan, pul vəsaitlərinin avvalcədən məlum olan məbləğinə asan çevrili bilən və dəyərin dəyişməsi kimi cüzi riskə məruz qalan qısamüddətli qeyuluşlardır. Pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə hesabat ilinin sonunda xalis pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə əlavə edilən hər hansı bank overdraftı da daxildir.

## BANKLARDADA YERLƏŞDIRİLMİŞ ƏMANƏTLƏR

Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər qarşı tərəfə pulun birbaşa verilməsindən yaranır. Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər pul vəsaitinin qarşı tərəfə ödəmə şəklində verildikdə qeydə alınır.

## ÖDƏNİŞ TARIXİNƏDƏK SAXLANILAN INVESTİSIYALAR

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar müəyyənləşdirilən və sabit ödənişli bərc qiymətli kağızlarıdır. Bu cür qiymətli kağızlar ilk olaraq ədalətli dəyər üstəğal birbaşa əməliyyat xərcləri məbləğində tanınır.

## ALINACAQ VƏSAITLƏR VƏ QABAQCADAN ÖDƏMƏLƏR

Alınacaq vəsaitlər sığortalanan şəxslərdən alınacaq birbaşa sığorta ödənişlərindən, təkrarsıgortanı və riski başqa tərəfə verən şirkətdən alınacaq sığorta mükafatlarından və iddialar üzrə riskin digər tərəfə transferi nəticəsində debitor borçlarından və digər vəsaitlərdən ibarətdir. Təkrarsıgortə üzrə debitor və kreditorlar bunun üçün hüquqi əsas olduqda əvəzlaşdırılır. Cəmiyyət xalis və ya birgə hesablaşma niyyətinə malik olur. Alınacaq vəsaitlər sığorta müqaviləsi bağlandığı tarixdə qeydə alınır və xidmətlər göstərildiyi zaman mənfəət və zərər hesabatına yazılır. Qabaqcadan ödəmələr ödəmə tarixində qeydə alınır və xidmətlər yerinə yetirildikdə mənfaət və zərər hesabatına daxil edilir.

## TORPAQ, TIKILI, AVADANLIQ VƏ AMORTIZASIYA

Aktiv kimi tanıma bilən torpaq, tikili və avadanlıq obyekti əldə olunan zaman ilkin dəyəri əsasında tanınır. "Ilkin dəyər" ödənilmiş pul və ya pul ekvivalentlərinin məbləğinə və ya ödənilmiş hər hansı digər əvəzlaşdırmanın ədalətli dəyərinə bərabərdir. Əsas vəsaitlər yüksək kühnəlmə və hər hansı qiymətdən düşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır ("ilkin dəyər modeli"). Torpaq istisna olmaqla əsas vəsaitlərin kühnəlməsi "azalan qalıq metodu" əsasında aktivlərin illik kühnəlmə dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır:

Tikililər	7%
Məşin və avadanlıqlar	25%
Nəqliyyat vəsaitləri	25%
Digər aktivlər	20%
Hər bir maliyyə ilinin sonunda aktivlərin qiymətdən düşmə zərərinə mülayyan etmək üçün ilkin dəyərə əsaslanan balans dəyəri ilə bərpə oluna bilən dəyəri müqayisə edilir. Əgər balans dəyəri bərpə oluna bilən dəyərindən əhamiyyətli dərəcədə artıq olarsa, bu iki dəyər arasındakı fərq mənfaət və zərər haqqında hesabatda xərc kimi göstərilməklə balans dəyəri bərpə oluna bilən dəyərə qədər silinir.	

## QEYRI-MADDI AKTİVLƏR VƏ AMORTİZASIYA

Qeyri-maddi aktiv aşağıdakı meyarlara cavab verdikdə tanınır:

Bu aktiv fiziki formaya malik olmayan qeyri-monetary aktiv olmalıdır;

Ayrıca tanınma bilinmeli dir;

Müəssisə aktiv üzərində nəzarət imkanına malik olmalıdır;

Gələcəkdə iqtisadi səmərələr yaratmalıdır;

Gələcəkdə iqtisadi səmərələrin müəssisəyə daxil olacağı ehtimalı olmalıdır;

Aktivin dəyəri etibarlı qiymətləndirilməlidir.

Bu meyarlardan hər-hansı yerinə yetirilmədikdə xərclər qeyri-maddi aktiv kimi deyil, onların yaranlığı dövrün xərcləri kimi tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınması onların ilkin dəyəri əsasında aparılır. Cəmiyyət ilkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivin amortizasiya çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçota alır ("ilkin dəyər modeli"). Qeyd etmək lazımdır ki, faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlər amortizasiya oluna bilerlər, faydalı istifadə müddətləri qeyri-müəyyən olan qeyri-maddi aktivlər isə amortizasiya oluna bilməzlər. Cəmiyyət faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlərə amortizasiyanı "düz xəll metodu" ilə hesablayır. Bundan əlavə, balans dəyəri təyin edilmiş ədalətli dəyərlə müqayisə edilməli və ədalətli dəyər balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aşağı olduğda, balans dəyərindən qiymətdən düşmə zərarı çıxılmalıdır. Aktiv qiymətdən düşməş olduğda, ona amortizasiyanın standart qaydalarının tətbiq edilməsi davam etdirilməlidir.

Cəmiyyətin maliyyə hesabında göstərilən qeyri-maddi aktivin təkrarsıgorta fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün alınmış lisenziyadan, "IC" program təminatına verilən lisenziyadan, "Insure AZ" program təminatına verilən lisenziyadan ibarətdir. Cəmiyyətin göstərilən istifadə müddəti malum olmayan qeyri-maddi aktivləri ilin sonunda test edilmişdir və 2.1 min manat qiymətdən düşməyə məruz qalmışdır. İl arzında maliyyə hesabında göstərilən qeyri-maddi aktivlərə istifadə müddəti malum olmadığı üçün amortizasiya hesablanmamışdır.

## VERGILƏR

Vergilərin məbləği balans tarixinə qüvvədə olan vergi-qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanır.

### *Manfaat vergisi*

Manfaat vergisi xərcləri cari vergilərdən və taxira salınmış vergilər üzrə xərclərdən ibarətdir.

Cari manfaat vergisi - balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrini istifadə etməklə dövr üzrə gözlənilən vergiya çəlb olunan manfaat əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyi (müvəqqəti fərqlər) və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyi (daimi fərqlər) vergi manfaati hesabatdakı manfaatdan fərqləndir.

Taxira salınmış manfaat vergisi - cari və keçmiş dövrlərin maliyyə hesabatlarında tanınan amaliyyat və hadisələrin qiymətləndirilmiş galəcək vergi nəticələridir. Taxira salınmış vergi elə mühəsibat qeydiidir ki, müvəqqəti fərqlər üzrə nəticələnə biləcək uçot manfaati və vergi manfaati arasında mövcud olan əlaqə ilə bağlı istanılan təhrifin aradan qaldırılmasını təsvir edir. Taxira salınmış vergi öhdəlikləri - vergi tutulan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqədar galəcəkdə ödənilməli olan manfaat vergisinin məbləğidir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin mövcud olduğu yerlərdə vergi xərci nəzərdə tutulan galəcək vergi xərci vasitəsilə artırılır və öhdəlik kimi mühəsibat balansında tanınır. Taxira salınmış vergi aktivləri - çıxılan müvəqqəti fərqlərin nəticəsi kimi yaranan və galəcək dövrlərdə əvəzi alınmalı olan manfaat vergisi məbləğləridir.

Taxira salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi - aktivin realizasiya olunacağı və ya öhdəliyin yerinə yetiriləcəyi dövra tətbiq edilməsi gözlənilən balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələri əsasında qiymətləndirilməlidir. Lakin balans hesabatı tarixinə hökumət galəcək illərdə vergi dərəcasını dəyişəcək qanunvericilik aktlarını qəbul edərsə, bu zaman galəcəkdə qüvvədə olacaq dərəcə istifadə olunmalıdır.

Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, taxira salınmış vergi xərci və ya galini birbaşa mənfaət və ya zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı taxira salınmış vergilər səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

## INVESTİSİYALAR

Digər müəssisələrin qiymətli kağızlarına və aktivlərinə qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar ilkin dəyər və ehtimal edilən satış dəyərindən daha az olan dəyərlər tanınır.

### *Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar*

Adətən aşağıdakı beş meyara uyğun olduğu zaman investisiyalar "ödəniş müddətinə qədər saxlanılan investisiyalar" kimi təsnifləşdirilir:

- qeyri-iörəmə aktivlərdir;
- sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlərdir;
- sabit ödəmə müddətinə malik olmalıdır;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üzrə keşkin niyyəti vardır;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üçün maliyyə imkanına malikdir.

## QIYMƏTLƏNDİRİLMİŞ ÖHDƏLİKLƏR

Galəcəkdə yaranacaq öhdəlik ehtimal edildikdə, bu ehtimal yarandığı andan bəri qeyd edilmiş öhdəlik qiymətləndirilmiş öhdəlik kimi tanınır.

## SİĞORTA ƏMƏLİYYATLARI

**Sığorta haqqı** – risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi məlqabilində sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortacıya ödəməli olduğu pul məbləğidir.

**Baza sığorta haqqı** – sığorta müqaviləsi üzrə hesablanmış sığorta haqqından həmin müqavilənin bağlanması üzrə göstərilən vasitəçilik xidməti üçün komisyon muzdu (hesablanmış sığorta haqqının 15%-dən çox olmamaqla) çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

**Qazanılmamış sığorta haqqı** – sığorta haqqının sığorta təminatının qüvvədə olma müddətinin hesablanması tarixindən sonrakı dövrüna aid olan hissəsidir.

**Qazanılmış məcmu sığorta haqları** – hesabat dövrlü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının və hesabat dövrünün əvvəlinə qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsinin cəmindən həmin dövrün sonuna qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsini çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

**Sığorta ödənişi** – sığorta hadisəsi baş verdiğdə, qanunvericiliyə, həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortacı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyasıdır.

## SİĞORTA EHTİYATLARI

**Qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatı** - Sığorta mukafatının qazanılmayan hissəsi üçün ehtiyat balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan və müddəti bitməyən qaydaların şərtləri ilə əlaqəli dövrde qəbul olunmuş və vaxtaşırı hesablanmış sığorta mukafatlarının bir hissəsini ifadə edir.

**Zərərlər ehtiyatı** - yekun zərərlər üçün hesablamaları əks etdirir. Zərərlər ehtiyatına bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı (BTZE) və baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərərlər ehtiyatı (BVBZE)

daxildir. İddialarla bağlı xərclərin tənzimlənməsi üzrə hesablamalar hər iki ehtiyata (BTZE) və (BVBZE) daxil edilir. BTZE sığortaçuya bildirilmiş, lakin hesabat tarixinə qədər tənzimlənməmiş hər bir tələb üzrə hesablanır. BVBZE verilmiş sığorta ödənişlərinə əsasən hesabat tarixinə üçbucaq metodu ilə hesablanmış BVBZE, hesabat tarixinə hesablanmış BTZE-nin 25%-i və hesabat tarixindən əvvəlki 4 rüb ərzində qazanılmış məcmu sığorta haqlarının 2.5%-nin böyük olamı əsasında hesablanır. Yekun düzəlişlər yarandıqları dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks olunur.

## TƏKRARSİĞORTA

Təkrarsığorta sığortaçının sığorta mülqaviləsi üzrə sığortaladığı və ya təkrarsığortaladığı risklərin bütövlükds, yaxud bir hissasının sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada təkrarsığortaçı ilə bəllişdirilməsi və ya təkrarsığortaçaya ötürülməsidir. Cəmiyyət biznesin normal gedişində təkrarsığorta üzrə riskləri digər şirkətə verir. Lakin risk və təkrarsığortanın digər tərəfə verildiyi təkrarsığorta müqavilələri Cəmiyyəti sığortalanan şəxslər qarşısındaki öhdəliklərindən azad etmir. Aktivlərin təkrarsığortasına ödənilmiş iddialar üçün təkrarsığorta şirkətlərindən debitor borclar, o cümlədən, zərərləri tənzimləyən iddialar və Cəmiyyətə verilən sığorta mükafatları daxildir. Təkrarsığorta üzrə kreditor borclar təkrarsığortaçuya təkrarsığorta ödənişlərinin köçürülməsi üzrə Cəmiyyətin öhdəliyidir və Cəmiyyətin təkrarsığorta halları ilə bağlı iddialarındakı payıdır. Təkrarsığortalar tərəfindən ödəniləcək vasaitlar təkrarsığorta siyaseti ilə bağlı iddia öhdəliyinə münasib şəkildə hesablanır. Sığorta riskini digər tərəfə verməyən təkrarsığorta müqavilələri birbaşa balansda əks edilir və digər alınacaq vasaitləri və ya ödəniləcək vasaitləri maddəsinə daxil edilir. Depozit aktivlər və ya öhdəliklər ödənilmiş və ya alınmış məbləğdən dəqiq müraciyanlaşdırılmış sığorta haqları və ya təkrarsığortalanan şəxslərindən tutulmalı haqlar çıxılmaqla tanınır.

## XALIS ƏLDƏ ETMƏ GƏLIRLƏRİ

Cəmiyyət qəbul edilmiş yeni sığortalara görə komissiyalar ödəyir və təkrarsığortaçığı verilən riski köçürülmüş sığorta mükafatlarına görə komissiyalar alır. Bu növ, komissiya mənfəət və zərər haqqında hesabatda sığorta faaliyyəti bölməsində qeydə alınır.

## SİĞORTA FƏALİYYƏTİ İLƏ BAĞLI OLMAYAN XİDMƏTLƏR

Sığorta ilə bağlı olmayan xidmətlər birbaşa balansda hesabat edilərkən riskin köçürülmədiyi əməliyyatları əks etdirir. Aktiv və ya öhdəlik geri ödənilmiş məbləğlər və tutulmuş hər hansı komissiyalar çıxılmaqla alınmış məbləğlər ilə tanınır.

## XARICI VALYUTA ƏMƏLIYYATI

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası manatdır. Xarici valyutada olan monetar maddələr (kassa qalığı, hesab qalığı, debitor borclar, kreditor borclar, öhdəliklər və s.) Cəmiyyətin balans hesabatının bağlandığı tarixa (31 dekabr) olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə hesabat verdiyi valyutaya dəyişir. Xarici valyutada olan maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetary maddələr tanınmış maya dəyəri naticəsində ilkin əməliyyatın aparıldığı zaman mövcud olan valyuta məzənnəsi istifadə olmaqla çevrilir. Xarici valyutada olan adəhatlı dəyər ilə qiymətləndirilən (və ya yenidən qiymətləndirilmiş) qeyri-monetary maddələr adəhatlı dəyər müəyyən edilən (və ya yenidən qiymətləndirilmə aparılan) günde olan valyuta məzənnəsi istifadə olunmaqla çevrilir.

Xarici valyuta ilə ifadə olunanı monetar maddələrlə ilə əlaqədar yaranan məzənnə forqləri mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə mühasibat uçotuna daxil edilir. Qeyri-monetary maddələrlə bağlı digər mənfəət və ya zərərin mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə tanındığı hallarda yaranan məzənnə forqləri da həmçinin bu hesabatlara daxil edilir. Mənfəət və ya zərərlər kapital vasitəsilə tanındığı hallarda müvafiq olaraq, məzənnə forqləri da həmçinin kapital vasitəsilə tanınır. Xarici valyuta balansında istifadə olunan əsas dərəcəcə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") rəsmi məzənnələri əsasında göstərilir:

#### ƏVƏZLAŞDIRMƏ

Maliyyə aktivləri və ühdəlikləri yalnız o zaman əvəzlaşdırılır ki, qarşılıqlı əvəzlaşdırmanın həyata keçirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olmalıdır, iki ələtin qarşılıqlı əvəzlaşdırılması niyyəti və hər iki müqavilənin cyu zamanda reallaşdırılması niyyəti olsun.

#### İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR VƏ AIDIYYATI AYIRMALAR

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından məcburi sosial sığorta haqları tutur və onları Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürür. Bundan əlavə bu təp təqaüd sistemi işagötürən tərəfindən işçilərin əmək haqı fondunun müəyyən faizi kimi Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna məcburi sosial sığorta haqları ayırmalarını nəzərdə tutur. Təqaüdə çıxduğda təqaüdə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Cəmiyyət Dövlət Sosial Müdafiə Fonduun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımın təlab edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan başqa, Cəmiyyətdə hesablanması təlab olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər möhüm müləvinatlar mövcud deyildir.

#### SƏHMDAR KAPITALI

Səhmdar kapitalı ilkin dəyar ilə təminir. Səhmdarların pulu vəsait şəklində deyil, aktiv və ya başqa formada kapitala əlavələr etdikdə onların dəyari əməliyyatın aparıldığı tarixa ədalətli dəyər ilə qeydə alınır.

### 5. XƏRCLƏR

Xərclər	2018	2017
Ösas əməliyyat xərcləri:	6 385 942,39	6 514 401,26
Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	2 862 543,12	3 710 911,27
Qaytarılan sığorta haqları üzrə	112 148,99	115 529,67
Tənzimləmə xərcləri	16 422,76	36 580,60
Təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	3 377 946,46	2 637 487,90
Qarşısalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	16 881,06	13 891,82

31 dekabr 2017-ci il və 31 dekabr 2018-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə işlərin aparılması xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

Göstəricilər	2018	2017
Əmək haqqı xərcləri	809 855,32	998 096,71
Sosial Müdafiə Fondu	1 798 72,46	2 183 93,17
Kredit üzrə faiz xərcləri	-	23 360,00

<i>Ezaniyyət xərcləri</i>	3268,13	3873,23
<i>Istehsalatda bədəxşət hadisələr üzrə işçilərin icbari sığortası</i>	1760,08	2050,72
<i>İnformasiya xidməti</i>	377185,59	220411,11
<i>İcarə haqqı</i>	130132,42	127545,62
<i>Kommunal xərc</i>	10865,31	10835,21
<i>Rabits Xərcləri</i>	18599,37	15374,07
<i>Mühafizə xidməti xərci</i>	-	4825,97
<i>Dəftərxana xərcləri</i>	4512,44	4394,97
<i>Təsərrüfat xərcləri</i>	3692,94	24,78
<i>Məcburi ayırmalar (TSB 5% və MBNP 0,4%)</i>	113668,26	97511,38
<i>Poçt xərci</i>	7195,33	14224,29
<i>Program təminatına cəkilən xərclər</i>	26410,00	27291,45
<i>İçərlərin ixisəsinin artırılmasına çəkilmış xərclər</i>	1570,00	3163,79
<i>Reklam xərcləri</i>	24906,14	7545,99
<i>Konsalting, audit, məsləhət xidmətləri</i>	45970,86	34081,20
<i>Yanacaq xərci</i>	25000,65	24062,32
<i>Bank xidməti</i>	14645,05	16407,12
<i>Ösüş vəsaitlərin amortizasiyası</i>	3885,36	3554,65
<i>Şirkət avtomobillərinin sığortalanması</i>	570,00	540,00
<i>Tərcümə xərci</i>	232,52	1011,73
<i>Satış xərclər</i>	57733,28	39470,95
<i>Gəlirdən çıxılmayan xərclər</i>	4615,60	2418,34
<i>Internet xidməti</i>	-	2616,45
<i>Ösüş vəsaitlərlə bağlı digər xərclər</i>	2923,25	6433,04
<b>Cəmi</b>	<b>1 869 070,36</b>	<b>1 909 518,26</b>

Cəmiyyətin 31.12.2018-ci il tarixinə 3 408 716,83 manat sair xəcləri olmuşdur. Rəhbərliyin qərarı ilə mühasibat balansında yer alan 3 403 745,00 manat debitor boreu ümidsiz hesab edilərək silinmişdir.

## 6. SAİR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

	31.12.2017-ci il tarixə	31.12.2018-ci il tarixə
<i>İcbari Sığorta Bürosuna birdəfəlik ödənilmiş təminat depoziti</i>	400,000	400,000
<b>Cəmi</b>	<b>400,000</b>	<b>400,000</b>

Bu maddə üzrə olan aktivlərə "İcbari sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu əsasən icbari Sığorta Bürosuna birdəfəlik olaraq ödənilmiş təminat depozit məbləğləri daxildir. O cümlədən,

- Daşınmaz əmlakın icbari sığortası üzrə - 100.000 (yüz min) manat;
- Daşınmaz əmlak sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə - 100.000 (yüz min) manat;

*«Azərbaycan Sənaye Sığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti  
31 dekabr 2018-ci il tarixə MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR  
QEYDLƏR*  
(Məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

- Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası üzrə - 200.000 (iki yüz min) manat.

## 7. Qısamüddətli debitor borcları

	31.12.2017-ci il tarixa	31.12.2018-ci il tarixa
Birbaşa sığorta üzrə	456 517,26	1 201 819,49
Təkrar sığorta üzrə	545,39	42980,19
Artıq ödəmələr üzrə hüdədən	841 996,35	671 738,80
Iddialar üzrə	61 009,37	178 527,43
Digər amaliyyatlar üzrə içəri həyəti ilə hesablaşmalar		
Sair dehşətlər	3 510 923,68	278 966,18
<b>Cəmi:</b>	<b>4 870 992,05</b>	<b>13 838 355,74</b>

Cəmiyyətin siyasetinə əsasən müştərilər sığorta haqlarını razılışdırılmış ödəniş şərtlərinə uyğun olaraq ödəyirlər. Müştəri seqmentindən asılı olaraq ödəniş müddəti hesab-fakturanın təqdim edildiyi tarixdən etibaranı 14-30 gün təşkil edir. Lakin bu ödəniş müddətləri müsbət kredit tarixçəsi olan məsyyədən müştərilər üçün fərqli ola bilər. Bu baxından ödəmə müddəti keçmiş borclar üzrə ehtiyatların yaradılması məqsədə uyğun hesab edilməmişdir.

## 8. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	2017	2018
Kassa vəsaitləri	-	-
Bankardakı hesablaşma hesabları		
Azərbaycan manatı hesabı	20 409,86	152 538,60
Valyuta hesabı	307 356,62	362 917,14
Bank depozitləri	<b>15 533 813,70</b>	<b>13 322 900,00</b>
<b>Cəmi pul vəsaitləri və ekvivalentləri</b>	<b>15 861 580,18</b>	<b>13 838 355,74</b>

*2018-ci il tarixə cəmiyyətin cari bank hesablarında 515 455,74 min manat pul vəsaiti olmuşdur.*

*2018-ci il tarixinə cəmiyyətin banklarda olan pul vəsaitlərinin balans dəyəri onun ədalətli dəyərinə bərabər olmuşdur. Pul vəsaitləri və onun ekvivalentlərində dəyərsizləşmə müşahidə olunmamışdır.*

## 9. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2017-ci il tarixa	31.12.2018-ci il tarixa
Taxirasalınmış vergi öhdəlikləri	-	-
Qurşusulunma tədbirləri fondu	231 450,64	248 331,70

*«Azərbaycan Sənaye Sığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti*  
*31 dekabr 2018-ci il tarixə MƏLİYYƏ HESABATLARINA DAİR*  
*QEYDLƏR*

*(Məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)*

Qeyri-həyat şügortası sahəsi üzrə:	4 143 790,80	4 793 832,16
Təkrarsığortaçı üzrə öhdəliklər	298 291,14	1 078 032,66
Sair öhdəliklər		
<b>Cəmi</b>	<b>4 673 532,58</b>	<b>6 120 196,52</b>

## 10. QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2017-ci il tarixə	31.12.2018-ci il tarixə
büdcə üzrə	1 180,08	78 993,71
əməyin ödənilməsi üzrə		
sosial şigorta və təminat üzrə		25,51
asılı təşkilatlar üzrə		
diger məcburi ödənişlər üzrə	9 745,24	8 995,33
asılı təşkilatlar üzrə	93 201,92	93 201,92
sair kreditorlar	815 970,58	801 771,41
Gələcək hesabat dövrünün galirları		104 004,55
Sair öhdəliklər	294,60	294,60
<b>Cəmi</b>	<b>920 392,42</b>	<b>1 087 287,03</b>

## 11.ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Əlaqəli tərəflərlə münasibatlar, bir tərəfin digərinin iqtisadi və əməliyyat qururlarına nazarat etmək və ya onlara əhəmiyyətli təsir göstərmək hüququna malik olduğu münasibatlardır. Hər bir əlaqəli tərəflə münasibatları nəzərdən keçirərək asas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibatların iqtisadi məzmununa yönəldilir. Cəmiyyətə münasibətdə müəssisənin biznes fəaliyyətinə dair qururlarına əhəmiyyətli təsir göstərə biləcək tərəflər (müəssisə və ya fərdi şəxs), əsas idarə heyəti və fiziki şəxs olan əlaqəli tərəfin yaxın ailə üzvləri əlaqəli tərəf ola bilər.

## 12. MƏLİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ ONLARIN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Məliyyə alətləri bir müəssisənin məliyyə aktivlərinin və digər müəssisənin məliyyə öhdəliyinin yaranmasına sahə olan hər hansı sənəd və ya müqavilədir. Bu ikili aspekt hər zaman mövcud olmalıdır. Əgər bu aspektlərdən hər hansı biri mövcud deyilsə, onda müqavilə məliyyə aləti deyildir.

Ədalətlidən dəyar, məcburi satış və ya lağvetmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı məliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir və sərbəst kətirovkası olan bazar qiymətləri ilə təsdiqlenir.

Məliyyə alətlərinin taxmin edilan ədalətlidən dəyarı Cəmiyyət tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətlandırma metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, taxmin edilan ədalətlidən dəyarın müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şəhər edərək peşəkar mülahizələr icat etmək tələb edilir. Məliyyə alətlərinin ədalətlidən dəyarını müəyyən edərək Rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

## MƏLİYYƏ AKTİVLƏRİ

Pul vasaiti, digər müəssisədə kapital kapital aləti (yəni, bir qayda olaraq sahmlər), digər müəssisədən pul vasaiti almına üzrə müqavila hüququ, müəssisənin alverişli şərtlər əsasında öz maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini mübadilə etməsi üzrə müqavila hüququ, müəssisənin ödənişi öz sahmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında qəbul etməsini tələb edən müqavila hüququ, müəssisənin öz sahmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar tərəfə müqavila maliyyə aktivləri hesab olunur.

Sığorta fəaliyyətinə aid olan aktivlər istisna olmaqla, bütün monetar aktivlər müddət baxımından "tələb ediləndək və bir ildən az" kateqoriyasına daxil olduğu üçün onların ədalətli dəyəri taxminan balans dəyərinə bərabərdir.

## MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Digər müəssisəsə pul vasaitinin ödənilməsi ilə əlaqədar müqavila öhdəliyi (kreditor borclar, kreditlər), müəssisə üçün alverişli ola bilməyan maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mübadiləsi ilə əlaqədar olan müqavila öhdəliyi, müəssisənin ödənişi öz sahmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında həyata keçiməsini tələb edən müqavila öhdəliyi, müəssisənin öz sahmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar tərəfə müqavila öhdəliyi maliyyə öhdəlikləri hesab olunur.

Sığorta fəaliyyətinə aid olan öhdəliklər istisna olmaqla, bütün monetar öhdəliklər müddət baxımından "tələb ediləndək və bir ildən az" kateqoriyasına daxil olduğu üçün, onların ədalətli dəyəri taxminan balans dəyərinə bərabərdir.

## MALİYYƏ AKTİVİ VƏ YA MALİYYƏ ÖHDƏLİYİNİN AMORTİZASIYA EDİLMİŞ DƏYƏRİ VƏ EFFEKTİV FAİZ METODU

Bu təki anlayış maliyyə aktivini və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınma dəyəri üzrə tələb olunan hesablaşmaları aid edilir. Amortizasiya edilmiş dəyər sadəcə olaraq müddət üzrə pul vasaitlərinin hərəkətini deyil, aktiv (və ya öhdəlik) müddətində qazanılmış real maliyyə galirlərini (və ya yaranmış məsrafları) nəzərdə tutur. Effektiv faiz dərəcəsi diskontlaşdırma əmsali kimi istifadə olunaraq galəcək galır axını (investisiyadan galən) xalis balans dəyərinə endirilir. Həmin faiz dərəcəsi sonradan aktivin adə edildiyi hər bir müddət üzrə adə olunan maliyyə galirlərini müəyyənləşdirdikdən sonra, aktivin balans dəyəri hesablanır.

## 13. ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyətdə risklərin idarə olunması və monitorinqi həyata keçirilərək aşağıdakı əsas risk növləri fəqihləndirilir:

### KREDİT RISKİ

Digər tərəfin müqavila şərtlərini yerinə yetirmək qabiliyyətinin olmaması və ya müqavilanın əsas şərtlərini və ya sığortaçıya münasibətdə digər öhdəlikləri pozması nəticəsində meydana çıxan xərcənin və ya zərərlərin yaranma riski, o cümlədən ölkə xaricindən ədmələrin köçürülməsi zamanı meydana çıxan risklər kredit riskləri hesab olunur. Rehbərlik kredit risklərinə müntəzəm nəzarət edir.

### HÜQUQ RISKİ

Sığortaçı tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinin pozulması və həyata keçirilən əməliyyatların daxili şənədlərlə, xərcilərə münasibətdə isə digər ölkələrin qanunvericilikləri ilə uyğunluğunu nəticəsində xərcənin və ya zərərlərin yaranma riski hüquq riski kimi təsnifləşdirilir. Rehbərlik hüquq risklərinə vaxtaşırı nəzarət edir.

### ƏMƏLİYYAT RISKİ

Əməliyyat riski sığortaçı tərəfindən daxili nəzarətin təşkilinə dair tələblərin pozulması (yerinə yetirilməməsi), habelə informasiya texnologiyaları sisteminde əhəmiyyətli nəsazlıqların baş vermesi nəticəsində meydana çıxan xərcənin (zərərlərin) yaranma riskidir. Cəmiyyət tərəfindən əməliyyat riskinin qəşşının alınması üçün qabaqlayıcı tədbirlər görülmüşdür.

### LİKVIDLİK RISKİ

Sığortaçının öz vəzifələrini yerinə yetirməməsi və ya vaxtında yerinə yetirməməsi likvidlik riski kimi müəyyənlaşdırılır. Likvidlik riski Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən idarə olunur.

### BAZAR RISKİ

Bazar riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində sığortaçının vəsaitləri və galiri üçün yarana biləcək mövcud və ya galəcək təhlükədir. Bazar riski qiymət, valyuta və faiz risklərinə bölünür. Cəmiyyətin rəhbərliyi bazar risklərini qarşılaşmaq üçün müntəzəm olaraq adekvat tədbirlər görür.

### QIYMƏT RISKİ

Maliyyə bazarlarında dəyişikliyin baş vermosunun sığortaçının maliyyə alətlərinin bazar dayarına təsiri nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski qiymət riski hesab olunur.

### VALYUTA RISKİ

Sığortaçının öz fəaliyyətini həyata keçirməsi zamanı müəyyən beynəlxalq valyuta məzənnəsinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski kimi müəyyən olunur. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Cəmiyyətin maliyyə durumuna və pul vəsaitlərinin hərəkatına təsir edir. Dövrün sonuna Cəmiyyətin Azərbaycan manatı və ABŞ dolları ilə qalıqları bu maliyyə hesabatlarının müvafiq qeydlərində açıqlanmışdır.

### FAİZ RISKİ

İnvestisiyalar üzrə faiz dərəcələrinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski faiz riski kimi təsnifləşdirilir.

### NÜFUZ RISKİ

Nüfuz riski – mənfi ictimai rəy və sığortaçıya olan etibarın azalması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riskidir. Rəhbərlik Cəmiyyətin işgüzər nüfuzunun və müştəri etimadının yüksək səviyyədə saxlanması üçün tədbirlər həyata keçirir.

### PORTFEL RISKİ

Sığortaçının likvidliyinin itirilmesi, galirliyinin və vəsaitlərinin investisiya qoyulduğu qiymətli köçərlərin məzənnəsinin aşağı düşməsi, həmçinin onların emittentlərinin maliyyə vəziyyətinin pisləşməsindən irəli gələn riskdir. Cəmiyyət öz vəsaitlərini və sığorta ehtiyatlarını müxtəlif sahələrə diversifikasiya etməkdə portfel riskini nəzarətdə saxlamağa çalışır.

### TRANSFER RISKİ

Xarici ölkənin və ya xarici şəxsin ödəmə qabiliyyətinin olmaması və ya kredit risklərindən asılı olmayan sabəblərdən sığortaçı qarışısındaki öhdəliyələrini yerinə yetirmək istəyində olmaması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması transfer riski hesab olunur. Cəmiyyət transfer riskləri ilə üzleşməmək üçün adekvat addımlar atmaq məcburiyyətində olur.

### MƏHKƏMƏ İŞLƏRİ

Vaxtaşını olaraq və adı fəaliyyətin gedisində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürüllür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zorar halları baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı bir etüyat fondu yaradılmışdır.

#### 14. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ

Azərbaycan Respublikasının rezidenti kimi "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC kapitalın idarəetimində fəaliyyətin fasiləsizliyi principini qorumaqla Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini və MHNİ-nin normativ hüquqi aktiarını əsas tutur. ( 25.06.2007 ci il tarixli "Sığorta fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu", "İcbari siğortalar haqqında "24.06.2011 ci il tarixli 165-IV Q nömrəli qanunu, 28.10.1999-cu il tarixli N-725-IQ sayılı qanunu)

#### SİĞORTA EHTİYATLARI

Sığorta ödənişlərini həyata keçirmək üçün sığortaçının öhdəliklərinin təminatı kimi formalasdırıldıqı pul vəsaitlərinin hesablanmış miqdardır.

31.12.2018- ci il tarixinə "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC-nin qanunverciliyin tələbi ilə hesablanmış sığorta ehtiyatları 4 793 832,16 manat təşkil etmişdir .

#### 15. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonrakı dövrda təqdim edilmək üçün əhəmiyyətli hadisə baş verməmişdir.

*Hesabat 2 (iki) nüsxədən ibarət tərtib edildi .*

*Maliyyə hesabati ilə tamış oldum.*

*"Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC*

*İdarə Heyətinin sədri:*

*Baş mühasib:*



*Kamran Babayev*

*Gülmira Quliyeva*